

DOMOVINA

Uredništvo

Je na Schillerjevi cesti št. 3. — Dopise blagovolite frankirati, rokopisi se ne vračajo.

Izhaja trikrat na teden, vsak **ponedeljek, sredo in petek** ter velja za Avstrijo in Nemčijo 12 kron, pol leta 6 kron, 3 mesece 3 kron. Za Ameriko in druge dežele toliko več, kolikor znaša poštnina, namreč: Na leto 17 kron, pol leta 8 kron 50 vin. Naročnina se pošilja upravnistvu, plačuje se vnaprej.

Za inserate

se plačuje od vsake petit-vrste po 20 vinarjev za vsakokrat: za večje inserate in mnogokratno inseriranje znaten popust.

Pripojenje Bosne in Hercegovine.

Pripojenje Bosne in Hercegovine k monarhiji se je zvršilo na tak način in v taki dobi, da nobena v resnici demokratična stranka ne more tega odobravati. V smislu berlinske pogodbe, katero so vse evropske države podpisale in odobrile, je bila sultanu priznana suverenska moč nad tema dvema deželama. Da je bila ta moč samo na papirju in da je sultan ni mogel v resnici že 30 let več izvrševati, ne menja prav nič dejstva, da je bila ta formalno sprejeta in priznana pogodba svojevoljno prelomljena po enem samem pogodniku, ne da bi se bil ta prej s svojim sopogodbnikom sporazumel. V privatnem življenju bi vedlo tako postopanje do pravde, katero bi kršitelj pogodbe prav gotovo zgubil. V visoki politiki, kjer velja še načelo, da gre moč pred pravico, bi to lahko vedlo do vojske, katero bi dobil močnejši in spretnejši brez obzira na to, ali je pravica na njegovi strani ali ne. Tako postopanje je mogoče v dobah, ko dela visoko politiko peščica ljudi, ki odloča o usodi narodov in dežel na svojo pest, ne da bi se brigala za želje, voljo in koristi dotičnih narodov in dežel, s katerimi tako samooblastno razpolaga. Tako ravnanje spodkopuje v masah vero in zaupanje v pogodbe in v pravico, vzdržuje med narodi nezaujanje in sovraštvo, zadržuje njih gospodarski in prosvetni razvoj ter je skrajno protiljudsko ali nedemokratično. Narodom je na tem ležeče, da svoje medsebojne odnose postavi na temelj pravice in pravičnosti, da se njih javno življenje ravna po istih pravnih načelih kakor njih privatno življenje, da se v javnem življenju in še posebno v mednarodnih pogodbah drži in spoštuje dana beseda in obljuba prav tako vestno in sveto kakor v privatnem življenju ter da se načinu visoke politike sedanjih diplomatov, ki stavijo moč nad pravico, napravi enkrat za vselej konec. Narodi so dorasli in ne potrebujejo več tega staromodnega jerobstva privilegiranih diplomatov ter bodo brez njih svoje medsebojne razmere uredili po svojih potrebah, po zakonih zdrave pameti in po načelih pravičnosti. Zahteva, da se visoka politika demokratizira in da se narodom prepusti upliv na uredbo svojih odnošajev na zunaj in na znotraj je torej v vsakem obziru opravičena, a pri nas v Avstriji popolnoma nepoznana stvar. Tudi v tem slučaju se ni na to prav nič oziralo; zastopnikom narodov se je prijavilo izvršeno dejanje ter se je poslance pozvalo, naj odobre, česar ne morejo več premeniti. Ogromna večina in med temi tudi vsi jugoslovanski poslanci so videli v odobrenju tega čina patriotično dolžnost,

katero so tudi zvršili. Ali s tem odobrenjem narodom, katere zastopajo, tudi koristijo, po tem se menda niso vprašali, sicer bi bili morali proti pripojenju protestirati.

Protestirati bi bili morali tudi, ako bi bili pomislili kako in pod kakimi pogoji se je to zvršilo.

Preglejmo v naglici dogodke zadnjih let. Ko se je bila sklenila hrvatsko-srbska koalicija ter je po reški resoluciji imelo priti do sporazumljenja med združenimi in pomirjenimi Hrvati in Srbi na jedni in Madžari na drugi strani, katero bi bilo za nadaljni razvoj političnega in kulturnega življenja na Hrvatskem, v Bosni in Hercegovini ter bržkone po celem Balkanu velikanskega pomena, začele so se tudi intrige proti novemu kurzu. Narodna vlada z banom Pejačevićem je morala odstopiti in po tem kratkem, toliko dobrega obetajočem intermezzu, so sledile vlade bana Rakodczaya in Raucha, preganjanje „velikosrbskih“ zarotnikov, med katere šteje sedaj hrvatska vlada vse napredne ljudi naj že bodo Srbi, Hrvatje ali Slovenci. Na Hrvatskem vlada absolutizem, sabora se niti ne sklice, vseučilišče je zaprto, ker so je vsi dijaki zapustili, hrvatski ban je samo ogrskemu ministerskemu predsedniku podrejen uradnik, brez svoje inicijative in pravomoči, kateri upravlja Hrvatsko faktično kakor nekako ogrsko provinco. V Bosni in Hercegovini Srbe istotako in še mnogo hujše preganjajo, v dokaz temu, (da navedem en sam slučaj), zadnji banjaluški veleizdajski proces. Vladni sistem se opira na maloštevilno krdelce škofa Stadlerjevih katoliških klerikalcev ter postopa sistematično proti pravoslavnim in mohamedanskim Srbom, kateri tvorijo dve tretjini vsega prebivalstva. S Srbijo smo bili leta v carinski vojski in je A. O. sklenila še le letos neko trgovinsko pogodbo, ki je temu vsaj navidezno napravila konec. Sovraštvo do srbskega naroda se je pokazalo v tem, da si je naša visoka diplomacija postavila nalogo, srbski narod, ki je že itak razcepljen na toliko in toliko delov (Srbija, Črnagora, Bosna in Hercegovina, Ogrska, Dalmacija, Makedonija in Novi Pazar) še bolj razkosati s tem, da se zaneti med črnogorsko in srbsko vladarsko hišo neugasljiva mržnja. V ta namen so Rauchovi beriči, ki so tam zasledovali velesrbsko zaroto, posodili črnogorskemu Nikoli v njegovi pravdi proti metalcem bomb, svojega Nastića, ki je črnogorskim sodnikom „dokazal“, da so bombe namenjene gospodarju Nikoli, bile fabricirane v Belemgradu in da je za vso to zaroto vedel in jo podpiral kralj Peter. Izid je znan. Mržnja med Petrom in Nikolo je bila še večja, vezi med tema dvema srbskima državama so pretrgane. Nedavno je nastopil Nastić II. v osebi nekega Tvrtkovića, ki je zopet „raz-

krival“ neke tajnostne spletke kralja Petra in njegovega sina. Vrh vsega ne smemo pozabiti na članke barona Chlumeckega v „Öst. Rundschau“, ki vedno in vedno ovajajo Srbe kot zarotnike in veleizdajalce ter jasno in očitno prizadevanje avstro-ogrskje diplomacije onemogočiti Srbiji pot do morja, bodisi že do Soluna ali pa do Adrije — z edinim namenom to vbogo državico gospodarski popolnoma vničati. Vse to se pač jasno spaja v logično zvezo, v dobro premišljen sistem spletk proti srbskemu narodu, ki je med balkanskimi narodi najštevilnejši ter zavzema največje ozemlje in bi bil vsled tega poklican igrati med njimi enkrat prvo vlogo. To je naša diplomacija hotela zaprečiti po svojem starem geslu: deli in vladaj, in če bi pri tem moral srbski narod prav poginiti. S policijskimi sredstvi in diplomatičnimi spletkami se pa ne dajo narodi zatreti. O tej resnici so se baron Aehrenthalovi predniki prepričali v minolem stoletju v Italiji, on si pa ni vzel teh naukov k srcu in hoče ponoviti na Balkanu, kar se je onim ponesrečilo v Italiji.

Z obzirom na vse to ni mogoče verjeti, da bi sedaj po pripojenju Bosne in Hercegovine gospoda, ki je dolgo vrsto let tako neizprosno in dosledno z vsemi sredstvi absolutizma in policijskega postopala proti ogromni večini prebivalstva teh dežel, to postopanje naenkrat tako temeljito premenila in postala pravična ali celo ustavna. Vse dosedanje skušnje govore odločno proti temu in dejstvo, da se o aneksiji hrvatskega bana niti obvestilo ni, nam je jasen dokaz, v kakem duhu se namerava vladati na slovanskem jugu. To pa bi moralo biti jugoslovanskim politikom, tudi če niso demokratičnega mišljenja, povod, da protestirajo proti temu činu naše diplomacije ter da glasujejo v delegacijah proti pripojenju Bosne in Hercegovine.

Politični pregled.

Deželni zbori.

Položaj na Češkem je nespremenjen. Nemci so se odločili obstruirati tudi proti volilni reformi. Čehi so nekako iznenadeni ker je baron Beck že zopet eno dano obljubo požrl. To pot je vzbudil ministerski predsednik nejevoljo čeških vladnih strank s tem, da je bil obljubil priti v Prago pogajati se s Čehi in Nemci — pa ni prišel in menda tudi ne pride. Če bi pa češke vladne stranke mirno mislile, morale bi same priznati, da bi bila ta pot čisto odveč. Kaj naj išče baron Beck v Pragi? Saj so mu češke vladne stranke že vse kar je važnega, na Dunaju dovolile in mu bode tudi tako dovolile še one malenkosti, katere bo od njih zahteval. Ne za češke (in slo-

venske) vladne stranke, katerih vernost mu je za vse slučaje in za večno sigurna, baron Beck se mora truditi, da si pridobi nemške radikalce in nacionalce, ki z obstrukcijo v češkem deželnem zboru in s škandali na avstrijskem jugu dokazujejo, da so one eline „državo vzdržujoči“ nemški element.

Goriški deželni zbor bode, kakor listi poročajo, v kratkem razpuščen. Goriški nadškof je te dni ogovoril deputacijo duhovstva svoje škofije ter je ostro obsodil zvezo slovenskih klerikalcev z laškimi liberalci in italjanskimi klerikalci s slovenskimi agrarci in liberalci. — Rekel je, da naj se klerikalci obeh narodnosti združijo, da bodo v prihodnjem dež. zboru tvorili jedno samo klerikalno stranko. Tako se bode tudi zgodilo. Prihodnje volitve se bodo vršile v znamenju slovensko-laške klerikalne zveze.

Ljubljanski škof je izdal pastirsko pismo, v katerem obsoja ljublj. izgrede proti Nemcem ter navaja več yzgodov nemškega kavalirstva proti Slovencem. Tako hvali Nemce, da trpe na v neki dunajski cerkvi po eno slovensko pridigo na teden, da se nekateri nemški duhovniki na Westfalskem uče slovenskim rudarjem na ljubo slovenski, da celo o prijaznosti nekega kardinala pripoveduje, ki se je baje v pruskem deželnem zboru potegnil za poznanijske Poljake. — To se bode bralo po vseh kranjskih cerkvah — in bode imelo seveda prav dober uspeh za Nemce na Kranjskem, delovalo bode proti bojkotu.

V ogrskih delegacijah je minister vnanjih rečij baron Aehrenthal dodal še nekoliko opazek k svojemu eksponatu v odseku avstrijskih delegacij. V dokaz tega, da se s pripojenjem ni kršila berlinska pogodba, se je to pot skliceval na prof. Bluntschli-ja. Odsek je odobril ministrovo politiko in aneksijo ter brez debate glasoval za ves proračun.

Vnanje države.

— Srbsko se je pomirilo. Skupščina je v tajni seji dne 10. t. m. sprejela s 93 proti 66 glasovom resolucijo, ki se izraža z vso odločnostjo proti vojski. Milovanević in vlada so ostali gospodarji položaja ter utesnili izbruhe vžaljenega narodnega ponosa v meje razumnosti. Svarila vnanjih vlad so tudi pomirljivo vplivala. Kakor poročajo se pa kraljević še nekoliko usaja in si išče med eksaltiranci privržencev. Minister vnanjih rečij ga je pa prav resno posvaril naj pazi na svoje besede, ker on (minister) ne more nositi odgovornosti za njegove mladeniške nepremišljenosti. Želeti bi bilo, da trezni elementi popolnoma ovladajo situvacijo, kajti za srbski narod so

napočili časi resnega dela in nadčloveških naporov, da ubranijo svoj narod pretečih nevarnosti ter mu vstvarijo boljšo prihodnost.

Štajerske novice.

— **Glavni zbor Narodne stranke** se vrši v nedeljo dne 8. novembra v Celju. Opozarjamo zaupnike, da se že sedaj pripravljajo za njega.

— **Narodna veletrgovina za špacerijsko blago** z glavnim skladiščem v Celju se bode ustanovila v kratkem času. Vršijo se že predpriprave. To bo najboljši odgovor na zagrizenost nemškutarskih veletržcev.

— **Rodoljubi, napredujaki!** Kdor še ni poslal „Narodni založbi v Celju“ izjave, da si naroči za l. 1909 izhajajoči narodni dnevnik v Celju, naj stori to v najkrajšem času. Dnevnik bo stal za celo leto 25 K in se bo trudil zadovoljiti vsem potrebam spodnještajerskih Slovencev.

— **„Živijo“** baje rad vpije celjski trgovec Gajšek, kadar pije s slovenskimi kmeti na Teharjih. Ali mislite, gospod Gajšek, da bo to kaj pomagalo? Zamerite se kvečjemu še — Nemcem.

— **„Naše kulturno in plemenito ljudstvo...“** vpije neprestano celjska Vahtarica. Pred tremi dnevi se je pa vršila v Gradcu obravnava proti nekemu nemškonacionalnemu delavskemu nadzorniku iz gratweinske papirnice pri Gradcu, da zalezuje tovarniške delavke in jim ponuja lažje delo, ako se mu udajo. V resnici, Nemci so kultivirani in plemeniti ljudje!

— **Spričevalo moralne in duševne ubožnosti** naših nemškutarjev je prinesla Vahtarica v šte. 81, v kateri je priobčila facsimile nekega grozljivega pisma. S tem je obenem doprinesla popoln dokaz, da so fabrikanti teh abetnosti nemškutarji sami. Evo dokazov: V pismu stoji zob za zobom! Vsak Slovenec bi rekel zob za zob! Nadalje Pfu! Renegat! Slovenec bi zapisal: fej ali kvečjemu pfuj renegat! ker mi ne pišemo samostalnikov z veliko začetnico; dalje: **Krvavi pes!** za Bluthund; tega izraza tudi noben Slovenec ne pozna; dalje: Prokletstvo naroda **čez** te! Slovenec bi dejal prokletstvo naroda **na** te! V par vrstah toliko tipičnih nemščizmov dokazuje jasno dovolj, da je nesrečni in pomilovanja vredni Vahtarici skoval ta „dokument slovenske podivjanosti“ kak njen somišljenik, ki si je v kakem slovenskem kurzu, katerih je sedaj povsod dovolj za naše germanske junake, ki si hočejo po Slovenskem kruha služiti, pridobil pičlo znanje slovenskega jezika. Mož se je malo naučil in nima talenta za jezike, pa se mu je posrečilo Vahtarico in z njo vse naše nemškutarstvo temeljito osmešiti. Pisec dotičnega pisma pa naj si gre v uredništvo Vahtarice po obljubljenih sto kron nagrade. S tem mu bodo vsaj deloma povrnjeni stroški za pouk v slovenščini, katere se ni naučil. Vahtarici pa smo prav hvaležni, da je s tem sama podala dokaz o moralnem in duševnem ubožstvu „državo vzdržujočega“ nemškega elementa na Spodnjem Štajerskem. Boljšega bi si ne mogli želeli.

— **Proti premeščanju Boscheka** v Ljubljano, o katerem smo zadnjič poročali, protestira „Slovenski Narod“. Bosček je prvič nemški nacionalec in kot tak ne sodi v Ljubljano, potem pa tudi ne kot kriminalist na mesto civilista. Jedno zanimivo podrobnost je tudi že povedal list, namreč da so v Gradcu hoteli premestiti v Ljubljano okr. sodnika v Ormožu dr. Preskerja, ki je tudi kompetiral za tisto mesto, in v Ormož poslati za okr. sodnika — dr. Boscheka. Želimotudi mi štajerski

Slovenci, da vsi naši slovenski poslanci v državni zbornici pošteno pri mejo Kleina. Teh nemških nesramnosti je že preveč!

— **Nemškutarske spodnještajerske tvrdke** nam sedaj kupoma pošiljajo popravke po znanem § 19, s katerim se da vse „popraviti“. Opozarjamo naše slovenske občinstvo, naj se nikakor ne da zmotiti po teh popravkih.

— **„Nemško“ mesto Celovec** je prepovedalo slovenskim mesarjem in „špeharjem“ prodajati v Celovcu na trgu meso in mast. Celovško delavstvo že živahno protestira proti takemu postopanju, ki jemlje delavcem priliko, da si kupijo cenejši košček mesa in špeha. Slovenske občine na Štajerskem — storite ob sejmskih dnevih svojo dolžnost!

— **Nove dopisnice.** V kratkem pridejo v promet nove erarne dopisnice, ki bodo imele vtisnjeno umetno izdelano znamko v zeleni barvi. Naslova „dopisnica“ ne bode več. Na sprednji strani bo polovica odmerjena za naslov, polovica pa že za pisavo.

— **Protestni shod v Brežicah** se ni vršil — kakor se je netočno poročalo — pač pa je navzoči gospod okrajni glavar izjemoma dovolil, da se sme v kratkem nagovoru na ljudstvo pomirjevalno vplivati in mu pojasniti položaj v Brežicah, kar se je tudi zgodilo. Poročila nemških listov so tendenciozno zavita. Celo kričanje nima drugega namena, nego nemškim društvom izžeti par tisoč kronic za „zatirano“ brežiško nemštvo.

— **Protestni shod na Polzeli** se vrši v nedeljo 18. oktobra.

— **Smrt čevljarja Obuja v Velenju.** Pred kratkim so izkopali telo čevljarja Obuja, kateri je bil kakor znano 20. septembra v Celju ranjen in se je kasneje obesil. Dva nemška zdravnik iz Celja (postopalo se je tako netaktno, da se ni povabilo domačega okrožnega zdravnika g. dr. Prelesnika) sta dognala, da je bil Obu v Celju le lahko ranjen in da se ni obesil zaradi razburjenja nad celjskimi dogodki, ampak vsled preobilo vžitega alkohola.

— **Iz Dobrne pri Celju.** „Da se resnica prav spozna, treba čuti oba zvona“ pravi pregovor, zato izvolite sprejeti moje pojasnilo k poročilu iz Dobrne v šte. 116. „Domovine“. Če se morda kje govori o tem, da namerava posojilnica kupljeno Oroslovo posestvo zopet prodati, Vas zagotavljam, da to ni resnično. Saj vendar ne vodijo posojilnice otroci ter ne delajo kar tako brez glave, da bi danes prodajali, kar so včeraj kupili! Tem manj je pa resnično, da bi imeli namen to posestvo kedaj Nemcem prodati. Da je v gostilni še vedno nemški najemnik, to je resnično, to pa samo zato, ker je ta s prejšnjim posestnikom sklenil pogodbo na več let, katere nova posestnica ne more enostransko razdreti. Skrbelo se bode pa, da se tudi ta stvar spravi v red. Toliko je pa posojilnica tudi nemškemu najemniku natproti gospodarica, da ga je prisilila, postopati s slovenskimi gosti tako, kakor se v slovenski gostilni spodobi. Toliko v pojasnilo, da se ne bode brez potrebe nikomur krivica delala.

— **Iz Konjic.** Te dni smo izvedeli še nekatera junaštva naših nemških razgrajčev, ki so se peljali 20. m. m. v Celje razgrajati proti Slovencem. Ti konjiški junaki so vstopili v kupé, v katerem je že sedel nek g. Š., ki se je peljal v Ljubljano, kjer se je imel poročiti. Nemški junaki so ga spoznali da je Slovenec in začeli so pritiskati ob steno, da mu je kar slabo prihajalo. Na to so ga začeli siliti, naj vpije „Heil“ in naj tuli z njimi „Die Wacht am Rhein“. Ker se je temu upiral, dvignili so pesti in palice nad njega

in ga prisilili storiti to, kar so od njega zahtevali, kajti če se človek pelje k poroki, si vendar ne da rad razbiti glave in raztrgati obleko. — Dobro bi bilo, da se oblastva malo pobrinejo in poizvedo, kaka tolovajstva so se vršila celo na vlakih. Da so bili ti olikanci sami uslužbenci konjiških nemškutarjev, ki žive izključljivo od Slovencev, mi ni treba še posebej poudarjati. Nadjam se pa, da si bodo konjiški in okoliški Slovenci tudi to zapomnili ter da se bodo v bodoče držali strogo gesla: „Svoji k svojim!“ Izstradajmo je in kmalu bodo krotki in voljni kot svila.

— **Zrele jagode** nam je poslal iz Babinec pri Ljutomeru vrli narodnjak. Prisrčna hvala za prijazen spomin!

— **Vode ni** po naših rekah in potokih. Iz Kranjskega poročajo, da je v Savi tako malo vode kakor že dolgo ne. Iz naših štajerskih krajev se čuje, da ponekod že usahujejo studenci. Ta jesenska suša je tudi zelo neugodno vplivala na vinograde.

— **Strogo navodilo** glede uporabe društvenega zakona za dovoljevanje javnih zborovanj, je izdal minister Bienert za deželna predsedstva. To se je zgodilo z ozirom na zadnje nemire. Gospod minister bi bolje storil, ako bi že prej dal skrbeti za to, da se ti nemiri ne bi bili dogodili.

— **Iz Trbovelj.** Z ozirom na Vaš dopis „Trboveljsko občino“ v listu z dne 7. oktobra t. l. zahtevam, sklicujoč se na § 19 tiskovnega zakona, da objavite v prihodnji številki na istem mestu in z istimi črkami sledeč popravek:

„Ni res, da bi se bil trboveljski zdravnik kot t. č. namestnik hrastniškega dr. Marcusa branil iti in da sploh ni prišel na brzojavno zahtevo k nekemu nevarnemu porodu v Hrastnik baje zato, ker je bil prejšnji dan v Hrastniku;

pač pa je res, da se po omenjenega zdravnika-namestnika sploh brzojavilo ni in je bil le-ta telefoničnim potom skozi trboveljsko občinsko pisarno obveščen, naj se pripravi za v Hrastnik k nekemu nevarnemu porodu in da je voz iz Hrastnika zanj že med potjo. Radevolje za to pripravljen, dobil pa je koj nato in sicer še pred prihodom voza v Trbovlje drugo telefonično sporočilo, da se zdravniške pomoči ne potrebuje, ker se je porod že vršil.“

V Trbovljah, dne 9. okt. 1908.

Dr. Julius Berdach,
primarij.

— **Umrli** je v Gorici minuli teden glasbenik Danilo Fajgelj. Pokojnik je služboval kot učitelj po Kranjskem in Goriškem.

— **Zvišanje tarifa na Južni železnici** je navzlic ugovorom železniško ministerstvo že odobrilo. Uvede se z Novim letom. Južna železnica bo imela op tega zvišanja okroglo 5 milijonov več dohodkov.

— **Ptujski trgovci** že korenito čutijo posledice izgredev z dne 13. in 28. septembra. Nekateri večji trgovci, ki so skupili poprej na dan po 300 K, jih ne skupijo sedaj niti 100. Mislimo, da si bodo za vselej premislili pretepati mirne slovenske ljudi.

— **Pozor, slovenski trgovci!** Po Spodnjem Štajerju potujeta sedaj potnika tvrdk Pirchan iz Maribora in Sadnik & Kraker v Ptuj. Ako prideta k Vam, jima razložite, kako se je godilo Slovencem v Ptuj, Celju in Mariboru ter storite potem svojo dolžnost. Imamo sami dovolj slovenskih veletrgovin.

— **Zgubila** je v Mariboru natkarica Ant. Korošec minuli pondeljek usnjeno denarnico s 500 kronami, ponajveč papirnati denar.

— **Iz Središča.** V zadnjem odprtem pismu g. Fr. Serajnika iz Središča je bilo nekaj pomotoma izpuščeno. On javi, da se je nedelavnost, oziroma nesposobnost očitala pripravljalnemu odboru ljudske knjižnice in odboru bralnega društva in da radi tega odloži tudi tajništvo tega društva.

— **Občni zbor in javno predavanje** priredi „Zgodovinsko društvo“ za Slov. Štajersko dne 18. oktobra v brežiškem „Narvndnem domu“. Predava g. dr. A. Medved o važnejših dogodkih v zgodovini Brežic in okolice. Nato se vrši običajni občni zbor.

— **Umrli** je v Mariboru nagle smrti trgovčeva žena Jos. Worsche, roj. Kuhar.

— **Iz Maribora** smo dobili ta-le popravke:

Oziroma na § 19. tisk. zakona, prosim da popravite v prvi številki vašega lista, v Domovini z dne 23./9. t. l. št. 109 pod naslovom.

Demoliranje narodnega doma v Mariboru po natisnjenem članku: da ni res da so se tudi moji uslužbenci udeležili, res pa je da se ubeden ni udeležil in je vsakemu prepovedano se udeležiti kakor kolj demostacij.

z poštovanjam,

Carl Soss

tergovec iz manufacturnem blagom.

Temu popravku dostavljamo le toliko, da ako bi imel gospod Carl Soss le trohico spoštovanja do našega naroda in jezika, bi se bil potrudil napisati ta popravek vsaj v pravilni slovenščini, ker pa tega ni storil, smo prisiljeni smatrati to kot preziranje slovenske govorice in njegovih slovenskih odjemalcev.

— **V prid družbi sv. Cirila in Metoda** je nabral Ciril Žizek v veseli družbi ob priliki trgatve v vinogradu dr. Omuleca v Ormožu vsoto 8'30 K.

— **Družba sv. Cirila in Metoda** razpisuje službo potovalnega učitelja. Natančnejša pojasnila glede obveznosti, ki so združene s to službo, kakor tudi glede prejemkov, daje družbena pisarna. Prosilci za to mesto naj blagovole svoje prošnje, opremljene z rojstnim listom in z dokazili o dosedanjem delovanju doposladi družbini pisarni do 1. novembra t. l.

— **Družbi sv. Cirila in Metoda** v korist vporablja g. Anton Lehmann, izdajatelj lista „Perutinar“ v Zgornji Šiški s tem, da kolekuje vsako številko svojega lista z narodnim kolkom. Gotovo lepa in vsega posnemanja vredna navada.

— **Družbi sv. Cirila in Metoda** je izročil gospod Lavoslav Schwentner, knjigotržec v Ljubljani, 150 kron kot dobiček od prodanih razglednic nesrečnih žrtev 20. septembra 1908, katere je izdelal fotograf gosp. Berthold v Ljubljani.

— **Družba sv. Cirila in Metoda** ima v zalogi še nekoliko malih nabiralnikov, ki so zlasti pripravi za trgovine, trafike, pisarne in zasebne hiše. Poleg tega jih ima na ponudbo od tvrdke večje število znižano ceno. Kdor si ga misli nabaviti, naj se nemudoma zgleda v družbini pisarni, da ta sprejme ponujane nabiralnike, ako bi njeni ne zadostovali. Želeti je, da se nabiralniki razširijo po celem slovenskem ozemlju.

— **Iz Rogatca.** V zadnjem času so postali tudi naši nemškutarji nekako razburjeni. Ni čuda, krvavi članki „Vahtarice“ in „Marburger Ztg.“, opisi raznih „slovenskih grozodejstev“ v „Tagespost“ in drugih nemških listih so vplivali na njih razredene možgane ter spravili te pomilovanja vredne nemške junake iz duševnega ravnotežja. No, vkljub silnim množinam piva in vina, s katerim podžigajo svoje junaštvo, se ti možakarji niso mogli niti

tako visoko povspeti, da bi si izmislili vsak kak bojni načrt Slovencev na njih nemško trdnjavo, ampak bebasto prežvekajo neslanosti celjskih in ptujskih nemškutarjev o „prihodu sokolskih trum“ i. t. d. Ne, duhovitosti, iznajdljivosti ali celo originalnosti se tem revčkom v resnici ne more očitati! Pa še nekaj jih boli in peče. Opazujejo že, da se je tudi v Rogatcu začelo diniti. Minuli so časi, ko so rogaški „Nemci“ tako nemoteno gospodarili v okraju. Nikdo se ni briga za pravice, katere ima po zakonu tudi slovenski narod pri vseh uradih. A tudi ljudstvo rogaškega okraja se začinja zavedati svojih pravic, ki so bile do sedaj samo na papirju. Kamorkoli prideš, povsod — nemško, bodisi da prideš na sodnijo, ali na davkarijo ali na pošto, povsod najdeš kakega uradnika, ki ni popolnoma zmožen slovenščine. Zakaj se ne nadomestijo samonemški napisi na sodniji in na pošti z dvojezičnimi? Na pošti so sploh vse tiskovine samonemške, tako je tudi s poštnim pečatom. Kaj pravi k temu poštar. Ali prebivajo mogoče v rogaškem okraju, ki leži ob hrvatski meji, sami Nemci? Pristne rogaške Nemce lahko prešteješ na prstih ene roke, drugi bi pa radi pozabili, da jih je rodila slovenska ali hrvatska mati. In tem na ljubo naj bi Slovenci prenašali to nemškutarjenje? — Ako prideš v trg in se ozreš na šole, zapaziš na zidu ne samo napis „Volkschule“, ampak tudi „Südmark Volksbücherei“ v nemških barvah. Poudarjamo pa, da ne podpira mogoče „Südmarka“ učiteljev te šole, ampak dežela s slovenskim denarjem. Rogaškim „Nemcem“ je ta šola „Mädchen für alles“. Notri najdeš občinsko pisarno in požarno brambo, kadar zavriska kak kmečki fant, če se ga je nasrkal, da se sliši po trgu, vtakne ga redar hitro v kajho, ki je seveda tudi pod šolsko streho. Tudi oskrbovališče za potnike imajo v šolskem poslopju. Opomniti je treba, da služi isti vhod potnikom in šolski mladini! Kaj porečeta k temu okrajni šolski svet in namestnija? Koliko takih grehov še vemo! Toda za sedaj naj to zadostuje in ako se ne bodo razmere zboljšale, povemo Vam še lahko dosti hujših stvari, da bode vedelo slovensko ljudstvo, kako se gospodari v Rogatcu. Povemo Vam lahko par takih, da se bode začelo svitati v Vaših glavah, kakor da bi posvetila v nje vaša — draga elektrika!

— **Iz Borbecka na Porenskem.** V slovenskih časnikih smo čitali o napadih nemškutarjev na mirne Slovence v Ptuj, Celju, Mariboru in drugod. Tako početje mora vsakega razsrditi, posebno če pomislimo, da so ti razgrajati in razbijalci slovenskega imetja najete kreature one majhne nemške klike na Spodnjem Štajerskem, ki bi rada gospodovala po svoji volji v deželi. Ti nemškutarski razsajači so poročali o svojih junaštvih tudi nemškim listom. Pa kako? Lagali so, kakor je njih navada in pisarili o „slovenskih napadih, slovenskih izgredih in grozodejstvih“ proti mirnim in nad vse kultiviranim nemškim meščanom! Kako so vsled tega nekateri nemški listi grajali napade na Nemce v Ljubljani ter sploh po Slovenskem se skoraj ne da popisati; kakšne laži so se trosile po Nemčiji o Nemcem sovažnih slovenskih napadih je naravnost ostudno! O napadih Nemcev na mirne Slovence so pa zmolčali. Seveda, ker jim ni nobeden razložil razmer v naši domovini. Dne 3. oktobra pa smo prišli nekteri Slovenci po naključni skupaj z urednikom „Essener Volks Zeitung“ ter ga obvestili o položaju Slovencev v svojem rojstnem kraju. Urednik imenovanega lista je dejal, da je res neverjetno, da bi Slovenci brez vsakega povoda

takšne izgrede uprizorili v svojem rojstnem kraju iz zgolj podivjanosti. Rekel je: „Tukaj je naseljenih pač veliko število Slovencev, pa še nikdar niso zakrivali nikake nerednosti, temveč živijo med nami kot bratje. Povedal nam je, da je prišlo vprašanje na vse glavne dnevnike, iz Dunaja od vse-nemške stranke Schönererja, Wolfa in drugod, da naj jim sestavijo in izročijo natanko število tukaj stanujočih Avstrijcev, razdeljeno po narodnostih in naj še prav posebno določijo število Slovencev. — Kaj li nameravajo s tem, mu ni bilo znano. Nam je pa to prav dobro znano: vsenemški gospodje hočejo uprizoriti na Westfalskem bojkot proti nam Slovincem, kar sem tudi ravno bral v „Domovini“ št. 113 v notici „Nemška obramba“. Pa kakor vidimo, s tem ne pridejo daleč, kajti Slovenci so sploh bolj priljubljeni pri delodajnikih kot domačini sami. Nemški podjetniki le predobro vedo, da imajo baš od Slovencev največ dobička, ker so pridni delavci in zvesti v svojem poklicu in bi brez njih zdaj že težko shajali. Mi smo čisto brez skrbi ter se vsenemškega bojkota ne bojimo. Dajte jim toraj, dragi rojaki, odgovor kakršnega zaslužijo in se za nas prav nič ne bojte. Tudi mi našim nemškutarjem dajemo vedeti, da tukajšnji Slovenci ne gremo navzdol. Imamo več slov. društev, prirejamo veselice, razobešamo trobojnice, postavljamo slavoloke, ne da bi nas Nemci, med katerimi živimo, kedaj motili, nam jemali zastave, podirali slavoloke ali še celo šipe na oknih pobijali, kakor so delali nemškutarji v Ptuj, Celju, Mariboru in drugod. Ptuj vlad pa nam je v tem obziru bolj pravična kot tujcem, kakor so varstvena oblastva pri vas proti vam domačinom na rodnih tleh. Če pa se nemškutarji s tem tolažijo, da nas bodo tukaj izpodrinili, (kar ne bo), pa se jim ni treba veseliti naše vrnitve. Nastopili bomo skupno na delo, izruvali koprive, kar jih je še na naši materinski zemlji. Zatorej, dragi Slovenci, zob za zob, ne odjenjajte, dokler ne pridemo do našega prava. Gospodarski boj vsem, kateri nas hočejo z naše rodne zemlje izpodrinuti. Pogum velja! Več Slovencev.

— **Spomenik umrlemu cesarjeviču Rudolfu** je bil v Budimpešti v pondeljek odkrit. Navzoč je bil cesar z vso vladarsko rodbino.

Zveza narodnih društev na Štajerskem in Koroškem.

— **Vinsko trgateg** priredi v nedeljo 18. okt. t. l. v gostilni gosp. J. Omladiča Bralno društvo v Gaberjih. Krasti se bode začelo točno ob 5. popoldne. Vstopnina 30 v. Vse prijatelje vesele zabave vabi k udeležbi odbor.

— **Savinjsko učiteljsko društvo** zboruje v četrtek dne 22. t. mes. ob 2. uri popoldne na Gomilskem. Dnevni red: 1. Poročilo posameznih šol o izvenšolskem delovanju. 2. Vrače in pravoverstvo v medicini, predava gosp. dr. R. Karba. 3. Predlogi in nasveti. K mnogobrojni udeležbi vabi

B. Vrabl, t. č. predsednik.

— **Akademsko tehnično društvo „Tabor“** v Gradcu ima svoj I. redni občni zbor, dne 16. t. m. Lokal: „Zur Gemütlichkeit“ Brandhofgasse 12. Začetek ob 8. uri zvečer. Običajen spored. Slovanski gostje dobrodošli. Za odbor **Franjo Štefe**, t. č. tajnik.

— **Slov. akademsko društvo „Slovenija“** na Dunaju naznanja, da se vrši I. redni obč. zbor 80. tečaja dne 17. t. m. v lokalu „Zum grünen Tor“, VIII. Lerchenfelderstr. 14. Slovanski gostje, društva naklonjeni, dobrodošli! Začetek točno ob pol 8. uri zvečer.

Druge slovenske dežele.

— **Gozdni požar.** Na gori Javorniku na Notranjskem je nastal po tleh v gozdih požar, ki traja že več dni. Drevje še sedaj ne gori, dač pa korenine mnogih dreves in bo mnogo škode. Pravijo, da so zažgali polharji po neprevidnosti.

— **Protestni shod** proti nemškim izgredom na Spod. Štajerskem se je vršil tudi na Glinjah na Spodnjem Koroškem.

— **Tabor na šempaskem polju, na Veliki Otavi**, prirede pne 18. okt. goriški Slovenci. Tabor je namenjen proslavi spomina na onega, ki se je vršil pred štiridesetimi leti na istem prostoru in nadalje v proslavo umrlega vodje goriških Slovencev dr. Lavriča. Govorilo se bo o splošno narodnih, političnih in gospodarskih zadevah. Na tabor prihitijo mnogo društev z zastavami.

— **Slov. šola v Korminu** ob italijanski meji na Goriškem je že otvorena. Obiskuje jo okrog 40 otrok.

— **Listi v Zagrebu.** Minulo leto je izhajalo v Zagrebu 105 različnih časopisov med njimi 11 dnevnikov, 75 mesečnikov in tednikov ter 19 časopisov, ki izhajajo ob negotovih časih.

— **Pravoslavna sinoda** za Avstrijo se bo vršila koncem meseca novembra na Dunaju.

— **Protialkoholni shod** je bil na Dunaju dne 12. oktobra odprt. Prva poročila so bila o pomenu alkoholizma v higijeni in socialnem oziru. Govore češki in nemški profesorji ter zdravniki.

Kratka zgodovina slovenskega naroda.

(Slovenski mladini v pouk sestavil Pavel Poljanec. V Ljubljani 1908. Tiskal Drag. Hribar.)

Ta knjižica obsega 125 strani velike 12° in je izšla kot ličen in zelo priročen ponatis iz „Novega Slovenskega Štajerca“. Pisana je, kakor kaže že naslov „in usum delphini“. Pisatelj je porabil razne slovenske in slovanske pisatelje, ki so doslej pisali o tej stvari in jih našteva na zadnji strani knjige Za Trdinovo knjigo, ki pa je danes zelo redka, je ta knjižica prvi poskus pregledne zgodovine slovenskega naroda. Ne bomo raziskovali, ali se je pisatelju posrečilo tvarino primerno razdeliti in grupirati. Omeniti hočemo samo dvoje. Knjiga je ponatis, in zato je naravnost neumljiva malomarnost, da je ostalo v nji toliko tiskovnih napak. Najbolj se te napake občutijo v pisavi raznih imen. Tako stoji na str. 26—27 „Helmond“ (pravilno „Helmold“), na str. 32. „Ibrahim Ibn Jakub“ (pravilno „Ibrahim Ibn Jakub“, kar pomeni — če se ne motimo — Ibrahim sin Jakoba). Vešč zgodovinar bi našel še mogoče več primerov; sumljiv je n. pr. „J. P. Kudwig“ (str. 25 — mogoče Ludwig?)

Ker je knjiga namenjena „slov. mladini“, je vse graje vredna jezikovna površnost, s katero je spisana. Nekdo je pred kratkim nekje želel, naj se slovenske knjige ocenjujejo tudi s slovniške strani. Skusili bomo to storiti, a pri tem ne bomo prerigorozni, ker so naši pisatelji in žurnalisti preobčutljivi mimoze. Tak možakar ti danes zabavlja čez „slovničarske dlakocepce“, jutri pa razglaša urbi et orbi, da smo Slovenci prepolni tujega duha in da nima naš jezik nikakega znaka naše narodne samobitnosti.

Kar na prvi strani (5.) ima Poljanec poleg vdomačene oblike „Kristusovem“, tudi nepotrebno „južnoslovansko“ izposojenko „Kristovim“, brez

katere prav lahko izhajamo, ker pravimo v nom. „Kristus“ in ne „Krist“. Popolnoma napačen je besedni red v sledečih stavkih: ... najbrž iz ... pokrajin ... priselili so se (5.); ... prišli so ... (5.) ... nahajajo se še ... (6.); ... trudili so se ... (15.); ... branil se je ... (52.). Pravilno bi bilo vendar edino: Ker so prišli zdaj Slovenci pod višjo bavarsko oblast, so se trudili bavarski škofje ... (15) in ne ... trudili so se ... Enklitike stoje v slovenščini na drugem (vsebinsko) mestu v stavku in ne za glagolom, kakor si to pravilo navadno mislijo naši pisci. Izjeme so zelo redke: določa jih povdarek. To krivo stavo reflektiva, ki je v slovenski žurnalistiki zelo razširjena, so slovenski pisci posneli po hrvaščini. Tam je pravilna, pri nas pa ni. Če bi ti pisci hoteli biti konsekvantni, bi morali pisati konsekvantno tudi „Moj je brat osmošolec“ — a tako daleč še njihov čut za pravilnost materinščine vendar ni degeneriran. V tem stavku, ki se v slovenščini glasi pravilno „Moj brat je osmošolec“, stoji enklitika „je“ le za oko na tretjem mestu, po smislu (vsebinski pa na drugem, ker je „moj brat“ vsebinska mota. — Oblika „vtisneno“ (str. 6.) je popolnoma kriva. Pravilna bi bila le tedaj, če bi še govorili in pisali v infinitivu „vtisniti“. Ker pa se ta patrijarhalična oblika sigurno vsakemu piscu stadi, čemu potem rabi nepotreben arhajizem „vtisnen“, ki bazira na nji. Druga vrsta glagolov (—ni—) se je v tem participu strnila v četrto (—i—). Zato bi bilo pred vsem treba pisati „vtisnjen“; a tudi tej obliki, ki se rada piše in ki je vsaj deloma korektna, se pozna na ohranjenem sikavcu (ki bi moral preiti v šumevca) izvor od glagola „vtisniti“. Popolnoma pravilno je le vtisnjen (zmrznjen itd.), kakor govori ljudstvo in kakor zahtevajo glasovni zakoni slovenščine. Kdor piše „vtisnen“, ta bi moral konsekvantno pisati „košnja, groznja“ itd. A tako daleč še vendar nismo prišli. — Pisatelj pravi na str. 8. „Rumuni ali Vlahi“, kar pa je netočnost, ki bo posebno neuke Dolenjce motila. — „Postopati“ v pomenu „ravnati, delati“ je jako nerodna in nepotrebna beseda. — „Čeravno“ je nepotrebna germanizem, ki se ga vsak pisec, če piše le količjak z glavo (in ne samo z roko), lahko ogne. (str. 13, 26, 27, 46). — „Četudi“ (str. 57.) je grd germanizem, ki ga v slovenščini nadomeščamo z „dasi, najsi, naj“ in drugimi sintaktičnimi zvezami. Kjer pa je ravno „tudi“ povdarjen, tam lahko ta zveza stoji, a vedno sta „če“ in „tudi“ v takih stavkih ločena. Treba je gledati samo na pomen. — Popolnoma nepravilna je fraza ... da se Nemcem ni šlo za razširjanje vere ... (str. 49.) Poljščina (chodzi o to) in češčina kažeta, da je pravilno edino „da Nemcem ni šlo za ...“. V slovenščino se je „se“ vtihotapil po vplivu nemške fraze „es handelt sich darum“. Torej se bo slovenski pisatelj, ki mu gre za to, ki mu je kaj do tega, da v svojih spisih ne nemškutari, ogibal takih grdih slovensko-nemških pokvek. — Popolnoma nepravilne so fraze ... so zvolili ... kraljem ... (str. 64. in str. 76). Ta stari instrumental, ki sta ga skušala uvesti Levstik in Cegnar in ki mu je (v podobi ablativa) skušal dati (marná prace) P. Hrovat v „Zvonu“ nekako znanstveno spričevalo za življenje, nam je hudo skvaril slovenščino. Ker je že stoletja mrtev, smo smo Slovenci izgubili popolnoma čut zanj in naši pisci ga kaj radi zamenjajo z dativom plurala. Sploh je ustvaril v našem jeziku fraze, nad katerimi bi filolog počil smeja. Čuli smo enkrat, kako je nek predsednik „pro-

glasilo sejo tajnim" in brali smo neke v nekem slovenskem listu sledeče: „Poslano: „Ako mi dotični neimenovani dopisun tega ne dokaže, ga imenujem s tem javno lažnikom in podlim obrekovalcem“. Kakor bi bil ta branitelj svoje časti kaka državna korporacija, ali kaka univerza, ki koga promovira „doktorjem“. Za počt! Edino pravilno je „izvolili za kralja“, kar ni nikak germanizem, ampak slovansko. Kako pa bi se glasilo, če bi naj bilo germanizem, kakor naši pisci mislijo? Nekdaj je bil ta instrumental res v rabi, a danes je med Slovenci umrl. Čemu obujati mrtve k življenju, čemu izkopavati in uveljavljati „razne prastarine“. Čuvajmo in negujmo v govoru in pismu to, kar živi, kar še ima življensko silo in rodno moč. Le na ta način je mogoč nemoten in pravilen razvoj občevalnega jezika. „Was tot ist, lässt sich nicht zum Leben lügen“ pravi Ibsen v svojem „Brandu“. Ta izrek velja tudi za znanost o občevalnem jeziku; razne „prastarine“ so ji pri tem le regulativ, nikdar pa ne pravilo. — Po nepotrebnem piše Poljanec (str. 82.) „8. listopada“ namesto „8. novembra“. Če rabijo celo ortodoksni Rusi, ki so v takih stvarih neznansko občutljivi, ta prononsirana, rimska imena za mesece, zakaj jih ne bi še mi. V ljudstvu so narodna imena redke izjeme (v Slovenskih goricah le „sušec“), nasprotno pa so latinska vseskozi znana. Čemu torej — prav po nepotrebnem — delati zmešnjavo, ki je v slovanskih mesečnih imenih že tako velika in večkrat fatalna. — „Organizovati“ (str. 117) je mrtva, nepravilna izmišljotina naših kratkovidnih literarnih puristov, ki se ne da znanstveno podpreti. Edino pravilna je oblika „organizirati“; tako se morajo pisati tudi vse enake tujke.

Pisatelj knjige se skriva pod skromnim psevdonimom: Pavel Poljanec; po jeziku bi sodili, da mu je tekla zibeljka kje na Štajerskem. Knjigi želimo mnogo uspeha, toliko, da bi bila potrebna kmalu druga izdaja. Knjiga stane 1 K in se dobiva pri „Mariborskem Sokolu“; pri večjih naročilih se dobi 15 % popusta. V drugem natisu, če se bo kedaj priredil, se naj vse te napake popravijo. H koncu le želimo, da bi ta naš apel na pisce ne ostal brez uspeha. Napisali smo ga z dobro voljo in čistim namenom, ker je že skrajni čas, da se v tej stvari pri nas mnogokaj popravi. Dela je mnogo, upajmo, da bo tudi delavcev več, predvsem pa mnogo sotrudnikov in soimišljenikov. J. A. Glonar.

Štefan Strašek

Celje, Kovaška ulica

Velika zaloga in izdelovalnica najraznovrstnejših možkih, damskih in otroških čevljev. Naročila po meri, kakor tudi vsakovrstna popravila se izvršujejo solidno, hitro in ceno. — Priznano dobro delo in blago.

Dajem tudi na obroke
564 2-1

Učenca

s primerno šolsko izobrazbo sprejme
Zvezna knjigovoznica v Celju

510 Schillerjeva cesta 3. 3-3

Žensko krojaštvo

I. vrste v Ljubljani

se priporoča veleč. damam v Celju in okolici za izdelovanje najfinejših toalet in kostumov. — Cenjena naročila sprejme modni salon **Josipina Šetinc v Ljubljani**, Wolfve ulice 5.

568 4-1

Trgovski pomočnik

izvežban v špecerijski in mešani stroki, star 21 let, zmožen obeh deželnih jezikov, prosi takoj službe. — Naslov pove upravnistvo „Domovine“.

567 3-1

Divji kostanj

kupuje 559 3-2

Josip Matič v Celju.

Za Trbovlje in Zagorje se sprejmejo

zidarji in delavci

v trajno delo in sicer: 1 vešč in spreten **zidarski polir**, 1 istotaki za betonska dela; zidarji, podajalci proti dobremu plačilu. — Ponudbe sprejema **Viljem Treo**, stavebenik v Ljubljani, Marije Terezije cesta 10.

557 6-3

Brazay-jevo Francevo žganje

je tekom 40 let skušeno domače zdravilo zlasti proti migreni, influenci, protinu, reumatizmu, služi za okrepitje oči, za grgranje. Nedosežno dobro za masažo, najboljšo sredstvo za lase. — Dobi se povsod, kjer pa ne, se obrnite na **BRAZAY-A**, Dunaj III/2, Löwengasse 2 a.

254 10 8

Trgovski pomočnik

vojaščine prost, dobro izvežban v manufakturni stroki, se sprejme v trgovini mešanega blaga

Slavinec & Šeleker

Šmartno pri Litlji, Kranjsko.

Trgovskega pomočnika

špecerijske stroke sprejme

Josip Matič v Celju.

560 2-2

„Delniška pivovarna Laški trg“

proda dobroidočo

gostilno z mesarijo in zalogo piva

na Sp. Štajerskem, na sredini trga z lepim vrtom in v bližini se nahajajočo njivo.

563 2-2

RUDOLF HAVELKA

modna trgovina v Ptuj

priporoča p. n. občinstvu za jesen in zimo najnovejše blago za dame in gospode v raznih kvalitetah, kakor tudi raznovrstno platno za živотно in posteljsko perilo. Nadalje nudi preproge, garniture, volnene in čipkaste zastore čevlje najboljšega izdelka za dame in gospode, dežnike, zavrtnice, ovratnike, pletene in likane srajce, ter vsakovrstno drugo v manufakturno stroko spadajoče blago po primernih cenah. — Postrežba točna in strogo solidna!

536 41-10

Steckenpferd

lilijno mlečno milo

Najmilejše kožno milo.

Zvezna tiskarna

Schillerjeva ulica
Celje: Štajersko.

izvršuje v svojo stroho spadajoča dela okusno in po konkurenčnih cenah.

Savinski liker

preiskan in preizkušen na ces. kr. poljedeljskem preizkuševališču na Dunaju.

Savinski liker

je pripravljen iz planinskih in gorskih zelišč, ter se priporoča kot krepčilni napoj v zdravstvene namene. Lastnik znamke

VINCENC KYEDER žalec v Savinski dolini, Štajersko.

13 130-111

Slovenci! Kupujte vžigalice v korist družbi sv. Cirila in Metoda!